

Samarbejde med politiet om politiforberende forløb på højskoler

Indhold

Gymnastikhøjskolen i Ollerup.....	1
Gymnastik og Idræts højskolen ved Viborg	6
Politilinjen på Nordjyllands Idræts højskole.....	9
Vejle Idræts højskole	12
Politiforberedelse på Hadsten Højskole.....	15

Gymnastikhøjskolen i Ollerup

1) Historisk gennemgang af forløbet for etablering og erfaringer med politiforberedende kurser

August måned 2003 begyndte det første hold elever på et højskolekursus med forberedelse til Politiskolen.

Forud for dette havde der været drøftelser og anmodninger fra tidligere elever og lærere om at oprette et højskolekursus med forberedelse.

Erfaringen var, at et betragteligt antal elever fra Gymnastikhøjskolen i tidens løb altid havde søgt ind til politiet og havde gennemført uddannelsen.

Nu var der et ønske om at være mere offensiv i markedsføringen af denne mulighed for eleverne for at blive styrket til optagelsen og til uddannelsen.

Der blev med hjælp fra politifolk og med hjælp fra tidligere ansatte i militæret sammensat et program med fag, der i kombination med højskolefagene kunne give et godt fundament for optagelse ved politiet.

Det første hold havde en søgning på 14 elever, og efterfølgende har vi på hvert hold haft mellem 20 og 25 elever dog med en undtagelse, hvor der blev oprettet to hold.

Vores erfaringer med kurset har været gode.

Det er meget velfungerende elever, der er motiverede for et højskolekursus, der giver dem bedre kompetencer.

I tidens løb har kønsfordelingen ændret sig, så der er flere kvindelige elever, og der er blevet en større andel med gymnasial baggrund.

Gennemsnitsalderen blandt kursisterne er lidt højere end de 21 år, som er sædvanligt for vores højskoleelever.

2) Overblik over indhold i samarbejde med det lokale og nationale politi

* I 2006 fik vi etableret en aftale med Politiet om at flytte optagelsesprøven fra Odense Politigård til Gymnastikhøjskolen i Ollerup. Det har i væsentligt omfang forbedret vores samarbejde med det lokale politi på Fyn. Vi har i øjeblikket to optagelsesprøver pr. semester.

* Vi besøger Odense Politigård en gang pr. semestret.

* Vi har besøg af tidligere elever, der nu er betjente på Odense Politigård, en gang pr. semester.

* Vi besøger Politiskole, hvor vi bliver rundvist af tidligere elever, og får information fra undervisere, hvoraf nogle også er tidligere elever, en gang pr. semester.

* Vi samarbejder med Odense Politigård og Politiet på nationalt plan i forbindelse med afholdelse af fysiske temadage og konkurrencer for Politiet.

3) Afdække andre samarbejdsrelationer i forhold til gennemførelse af politiforberevende kurser

* Vi er på besøg i Svendborg Ret, for at overvære en retssag, en gang pr. semester.

4) Afdække rekruttering og markedsføring i forhold til potentielle elever

* Vi rekrutterer på Kaserne, flyve- og flåde baser samt til informationsaftner på de lokale politistationer. Vi deltager også i uddannelsesarrangementer hvor politiet også er indbudt.

5) Overblik over antal af elever på kurserne, samt vurdering af elevernes resultater i forhold til optagelse ved Politiet

* Tallene for de sidste fem år. Hvis der er brug for yderligere dokumentation skal i henvende jer til Rune Bille rb@ollerup.dk

Semester	Antal elever	Vurderet optaget på Politiskolen
Foråret 2005	21	7
Efteråret 2005	36	10
Foråret 2006	16	5
Efteråret 2006	29	9
Foråret 2007	17	6
Efteråret 2007	21	7
Foråret 2008	21	7
Efteråret 2008	22	7
Foråret 2009	19	6
Efteråret 2009	19	

6) Undersøgelse af hvilke fagområder eleverne og Politiet vægter i forbindelse med de politiforberevende kurser

* Hvis man groft opdeler opholdet på Gymnastikhøjskolen i en teoretisk og en fysisk del, vægter eleverne typisk den del hvor de hænger mest. Der er absolut vores erfaring af de teoretisk stærkere er fysisk svagere og modsat.

* De elever vi har snakket med, der efterfølgende er starter på Politiskolen, er enig i ovenstående punkt.

* Det er vores erfaring at Politiet vægter modenhed og samarbejdsevner mest.

7) Fag profil, fagbeskrivelse, indhold, timetal, valgmuligheder, struktur

* Vores elever modtager undervisning i følgende fag:

Fag	min. om ugen
Almen viden	150 min
Dansk diktat	150 min
Referat stil	75 min
Aktuel orientering	150 min
Matematik	75 min
Foredrag	85 min
Sang	60 min
Gymnastik	75 min
Boldspil	150 min
Svømning	75 min

Kredsløbstræning	150 min
Styrketræning	150 min
Fokus idræt	75 min

Det betyder undervisning fra 08.30-17.15 mandag til torsdag og 08.30-15.40 hver fredag

Der er ingen valgmuligheder

8) Elevprofil, demografi og geografi, altså alder, tidligere uddannelse, by osv.

* Vores elever kommer statistisk set fra hele landet. Vi har ikke nogen landsdel der fast sender flere elever end andre.

* Vores elever har en gennemsnitsalder på 23½ år

* Ca. 80 % af vores elever kommer med en gymnasial uddannelse. Ca. 20 % er håndværkeruddannede. Ca. 33 % har aftjent deres værnepligt.

9) Informationsprofil, annoncering, infodage m.m.

* Primært vores hjemmeside. Se også punkt 4.

Gymnastik og Idrætshøjskolen ved Viborg

1. Historisk gennemgang af forløbet for etablering og erfaringer med politiforberedende kurser.

På Gymnastik og Idrætshøjskolen ved Viborg hedder den politiforberedende linje PAS, dækkende over PolitiASpirant.

Det første politiforberedende kursus på GIV fandt sted i foråret 2004. Siden har det været PAS-hold både forår og efterår - det er således det 12. PAS-hold som afslutter i december 2009.

Vores viden om at forsvarets udsendte soldater kommer hjem i februar og august gjorde, at vi i foråret 2008 lancerede to kursusstarter; hhv. januar og marts. Dette for at give en oplagt mulighed for hjemsendte i februar til at starte på PAS-linjen i marts. Søgningen var dog for beskeden til at holdet kunne oprettes og vi har siden fravalgt kursusstarten i marts.

Holdstørrelsen har de første år været mellem 12 og 18 elever. Siden efteråret 2008 der været over 20 elever på hvert hold. Efteråret 2009 er et rekordår, da 43 elever deltog på PAS-linjen. Det store antal elever betød, at vi oprettede to eller flere parallelle hold i alle fag. Det gav mulighed for en læringsmæssig niveaudeling i både praktiske og teoretiske fag.

Varigheden af kurset er udvidet over år og har nu en varighed af 18 uger. På forårshold oplever vi mange elever som efter PAS-afslutningen i maj, fortsætter som 'almindelige højskoleelever' frem til Skt. Hans, hvor GIVs forårshold slutter efter 25 uger.

Et særkende for den politi-forberedende linje på GIV er, at der er en udpræget integration med de øvrige højskoleelever. Det er kun den teoretiske undervisning som er isoleret for PAS-elever. Den teoretiske undervisning indeholder fagene dansk, regning og almen viden, samt håndværkstemaer som f.eks. kropssprog, 10-fingerskrivning og studieteknik.

I de første 8 uger af kurset er der obligatoriske idrætsfag (f.eks. svømning og fysiske træning), men fagene bliver afviklet i samarbejde med andre elever som vælger tilsvarende fag. Efter 8 uger anbefaler GIV fortsat politirelevante idrætsfag, men elever kan vælge frit mellem alle skolens idrætsfag. På særlige temadage gennemføres bl.a. praktik, teamtræning, test og generalprøve på politiets optagelse.

2. Overblik over indholdet i samarbejde med det lokale og nationale politi.

Fra PAS-kursernes start har der været et godt samarbejde med Viborg Politi. Det gælder både på informations- og vejledningsniveauet og videregivelse af erfaringer og praktik. Lokale politifolk - og tidligere GIV-elever som nu er betjente - holder temaforedrag for eleverne.

PAS-eleverne deltager på hvert kursus i en praktik ved Viborg Politi som indeholder relevante aktiviteter fra en betjents normale arbejdsopgaver (fartmåling, konflikthåndtering, øvelser på lukket øvelsesområde etc.). Tidligere har skydning været en del af praktikken, men det er nu ændret til at være i foreningsregi at PAS-eleverne stifter kendskab med skydning.

3. Afdække andre samarbejdsrelationer i forhold til gennemførelsen af politiforberedende kurser.

For at følge en kriminalsags forløb har vi på flere hold samarbejdet med Retten i Viborg og Landsretten: Eleverne får indblik i en konkret sag og drøfter sommetider en sags metodik med en jurist.

4. Afdække rekruttering og markedsføring i forhold til potentielle elever.

Ambassadør-virke fra tidligere GIV-elever er langt den vigtigste rekrutteringsform. Budskabet om, at PAS-eleverne på GIV får hvad de behøver for at blive klar til optagelsesprøven, bliver leveret med troværdighed når det bliver fortalt af elever som selv har været igennem et kursus.

Dernæst har højskolens hjemmeside (www.giv.dk) en samlende funktion i forhold til markedsføring. Al trykt og digitalt markedsføringsmateriale henviser til hjemmesiden, hvor der er elevinterviews, videoer af skolens alsidige faciliteter, fagbeskrivelser og mulighed for rundvisning og tilmelding.

Vi er synlige med materiale ved politiets informationsmøder.

Landsdækkende og lokale medier har vist stor interesse for GIVs PAS-kurser. I 2009 har der således været et indslag med en PAS-elev i TV-avisen på DR1 og et temaindslag på 10 minutter i TV Midtvest.

5. Overblik over antal af elever på kurserne, samt vurdering af elevernes resultater i forhold til optagelse ved Politiet.

Vi har ingen præcis opgørelse over skolens tidligere PAS-elever optagelse på Politiskolen. Vi ved dog, at GIV har 'leveret' mere en 50 aspiranter til Politiskolen indtil efteråret 2008. Eksempelvis er

der på holdet som startede på Politiskolen i november 2008 11 aspiranter som havde været elev på GIV.

Flere tidligere GIV-elever angiver, at de på højskolen er blevet afgørende afklaret omkring deres fremtid. Det gælder både dem som vælger en karriere i politiet og dem som under PAS-kurset bliver klar over, at politiet ikke skal være ramme om deres arbejdsliv.

Endelig er der en gruppe PAS-elever, som bruger kurset som en resocialisering til hverdagslivet i Danmark efter endt militærtjeneste (-udsendelse).

AB (30.11.09)

Politilinjen på Nordjyllands Idræts højskole.

Politilinjen på NIH startede i efteråret 2004. Det fremgår af notater, at forberedelsesfasen var meget grundig. Rammen var også tydelig, fordi NIH valgte at satse på at kombinere idrætten med såkaldte uddannelsesspor der, foruden politilinjen også pegede i retning af Idrætsundervisere og uddannelser indenfor sundhed. I dag er det ikke længere en etableret ramme, selvom forskellige fag stadig peger mod disse kommende uddannelser.

Hele tankegangen omkring disse uddannelsesspor hæftes op på den sammenhæng som NIH ser mellem idrætten og uddannelse. I de interne notater lægges der vægt på koblingen mellem idrætten, politirelevant teori og højskolens fællesfag.

I opstartsfasen var der flere overvejelser i retning af i hvilken grad de kommende politielever skulle integreres fuldt i den samlede højskole, eller om man skulle sørge for at skabe politilinjen så målrettet som muligt. Overvejelserne gik på, om politielever ville finde det attraktivt og rimeligt, at deltage i temauger og studieture, eller om man skulle sørge for, at disse perioder blev anvendt til mere intensiv forberedelse til politioptagelsesprøven. Man valgte, at politieleverne skulle fungere på samme vis som andre elever, et valg som eftertiden har vist var rigtigt. Politielever problematiserer aldrig det brede højskoleophold.

Undervisningen

Timetallet i selve politiklassen er pt. 7 timer pr. uge. Her fokuseres stadig på fysisk træning, almen viden og almene skolekundskaber, målrettet mod optagelsesprøven.

Desuden opfordres eleverne til at træffe deres øvrige fagvalg i lyset af deres behov på politilinjen. Det betyder, at nogle vælger fag med meget fokus på fysisk træning og udvikling, andre vælger at arbejde med livredning.

De almene aspekter forsøger vi pt. at målrette lidt mere end tidligere. Alle almene aspekter kan ikke målrettes, men på to områder er profilen skærpet. I de såkaldte valgfag, er der lagt vinkler ned over fagene, således at man vælger mellem en samfunds- et individ- og en kulturvinkel. Oplægget til politieleverne er, at samfundsvinklen er den oplagte at vælge; men politielever kan naturligvis også med fordel vælge individvinklen, der i vid udstrækning handler om forståelse for psykologiske aspekter samt selvudvikling. Eleverne kan kombinere efter ønske.

Et andet alment fag, er temafagene. Her er der især to aspekter der er meget relevante for politieleverne. I en periode arbejder vi målrettet med teamwork. I en anden periode arbejder vi med realkompetence og personlige værktøjer til udvikling. Disse områder vurderer vi har stor betydning for politieleverne. Især er det vigtigt, at vi finder måder hvorpå vi eleverne kan dokumentere studieparathed, jf. politiskolens nye optagelsesprocedure.

Terminer

I starten var der mange strategiske overvejelser omkring placering af kurserne i forhold til politiskolens prøveterminer. I dag har vi i realiteten optag i august, oktober, januar og marts.

Kunsten er, at indrette undervisningen således, at den enkelte elev, uanset starttidspunkt bliver forberedt optimalt.

Samarbejder

Der er forsøgt flere former for samarbejde. Især i startfasen var der et fint orienterende samarbejde med de nordjyske politikredse. Her indhentede man erfaringer og drøftede behovene. Dette samarbejde eksisterer stadig i forhold til politiet, selvom det alene er knyttet op på Ålborg. NIH har forsøgt at etablere praktikperioder hos politiet, uden held. Et samarbejds møde i startfasen samlede nogle få politifolk på skolen til gensidige drøftelser.

På det konkrete plan har vi samarbejdet med politiet omkring besøg fra hundepatruljer og foredrag. Desuden har NIH politielever været figuranter ved forskellige politiøvelser

Vi samarbejder med en lokal skytteforening om at udvikle skydefærdigheder hos politieleverne.

Profil og markedsføring

Det er meget vanskeligt, at tegne en præcis profil af eleverne på politilinjen. Hvis man kigger på det aktuelle hold på NIH, kommer ca. 30% fra region Nordjylland; mens 45 % af politieleverne er fra denne region. Det statistiske grundlag er imidlertid for spinkelt til at kunne fastslå, om der er en sammenhæng mellem vores markedsføring og resultatet (der er 13 nordjyder ud af 29 politielever; men statistikken skal også rumme tre nordmænd og tre grønlændere). Man kan derfor med forsigtighed konkludere, at vi har relativt stor gennemslagskraft i regionen (af de 29 elever kommer kun 6 fra andre dele af syddanmark).

NIH har de senere år valgt at målrette PR indsatsen på politilinjen, specielt i Nordjylland. Der har været jævnlige kampagner gennem nordjyske medier, især de mindre lokalaviser. I efteråret havde vi desuden held til at få en artikel om linjen i de samme aviser, ligesom den meget lokale del af Nordjyske bragte en stor reportage. Man kan håbe på, at NIH er lykkedes med at brande sig selv i denne sammenhæng. Dette års optag tyder på det, for politieleverne melder sig til ret sent, ligesom øvrige elever.

Vi har forsøgt at komme i dialog med forsvaret, først og fremmest for at være et tilbud til soldater der vender hjem fra opgaver i udlandet og også som en mulig omstilling til et civil liv. På forårsholdet 09 var der ganske mange elever med militær baggrund; men om det skyldes vores forsøg på at pege på mulighederne eller om det er tilfældigt, kan ikke afklares.

Perspektiver

Politilinjen på NIH er en succes. Med enkelte udsving, er antallet af elever på linjen steget hele tiden. Spørgsmålet er, om det nuværende høje elevtal også skyldes finanskrisen og at en del af de unge elever vælger politikarrieren som et alternativ til deres håndværkeruddannelse med udsigt

til ledighed. Hvis det er tilfældet, harmonerer det dårligt med det forhold, at politiuddannelsen fremover skal være en bacheloruddannelse, hvor eleverne skal dokumentere studieparathed. På NIH prøver vi især gennem vore valgfag at forberede eleverne på dette. En interessant udvikling er, at flere politielever vælger NIH's teambuilderlinje efter et politiforløb. Deres opfattelse er, at netop teambuilderlinjen kan bidrage med de personlige og sociale kompetencer de har brug for samt at de lærer at strukturere og formidle. Flere politifolk har udtrykt stor anerkendelse af dette. I praksis betyder det, at halvdelen af forår 09 politieleverne pt. er teambuilderelever, hvorefter de formentlig søger hos politiet.

Vejle Idrætshøjskole

Historisk gennemgang af forløbet for etablering og erfaringer med politiforberedende kurser

I forbindelse med afsøgningen af nye målgrupper på højskolen blev der bl.a. arbejdet med etableringen af en Politiforberedende linje på Vejle Idrætshøjskole i efteråret 2003 og foråret 2004. Torkil Christensen der tidligere havde været med til at etablere en tilsvarende linje på Ollerup gymnastikhøjskole. Internt skete oprettelsen desuden i samarbejde med skolens forstander Bent Serup og underviserne på højskolen.

For at sikre det rette indhold og kvalitet på linjen blev der arbejdet på at skabe et relevant samarbejde med Politiet, både lokalt og nationalt. Med udgangspunkt i Torkils erfaringer blev det prioriteret højt både at sikre afvikling af et lokalt praktikforløb, samt besøg på Politiskolen og Politigården i København. Da både Vejle Politi og Politiet i København var positive overfor et kommende samarbejde blev der etableret en fagbeskrivelse af Politilinjen med henblik på etablering på efterårsholdet 2004.

Udgangspunktet for etableringen af politilinjen var at eleverne skulle integreres så meget som muligt i de øvrige sammenhænge udover den konkrete undervisning på politilinjen. Dette gælder i forhold til indkvartering på værelser, valg af idræts-, valg- og temafag m.m.

Overblik over indhold i samarbejde med det lokale og nationale politi

Samarbejdet med det lokale politi, indeholdt primært et 3 dages forløb i samarbejde med Vejle Politi, som udover indsigt i politiets arbejde indeholdt konkrete aktiviteter som skydning og forløb med politiets hundeførere. Dertil har der været afholdt oplæg om Politiet, uddannelsen på Politiskolen og optagelsesprøven. Vejle Politi afholder deres lokale optagelsesprøver på Vejle Idrætshøjskole.

På national plan har linjen besøgt kommandocenteret på Københavns Politigård og Politiskolen. Derudover fulgte deltagerne.

Afdække andre samarbejdsrelationer i forhold til gennemførelse af politiforberedende kurser

Fra opstarten blev der afholdt et juridisk forløb med undervisning af Advokat Lars Dahl Nielsen med afsluttende overværelse i Kolding byret. I forhold til afholdelse af bassinprøve blev der etableret et samarbejde med Dansk Svømme- og Livredningsforbund. En del af undervisningen foregik i Vingsted, hvor Bent bidrog som censor i forhold til bassinprøven.

Afdække rekruttering og markedsføring i forhold til potentielle elever

Fra foråret 2004 blev der indrykket annoncer om den politiforberende linje, primært i Jyllands Posten (lille rubrik – forside) og senere i MetroExpress. Derudover blev der sendt informationsmateriale til forsvarrets uddannelsessteder, ligesom man fra 2006 og frem sendte materiale til Politiets informationsmøder.

Overblik over antal af elever på kurserne, samt vurdering af elevernes resultater i forhold til optagelse ved Politiet

Antal elever

Efteråret 2004	7
Foråret 2005 – foråret 2008	10 – 22
Efteråret 2008	9
Foråret 2009	16
Efteråret 2009	19

Undersøgelse af hvilke fagområder eleverne og Politiet vægter i forbindelse med de politiforberedende kurser

Den enkelte elev vægter primært de fagområder hvor der er størst udviklingspotentiale i forhold til at bestå den konkrete optagelsesprøve. Det er meget forskelligt men deres fokus er primært de fagområder som er indeholdt i Politiets optagelsesprøve, samt bassin og livredningsprøve. Den del som indeholder holdopgave og samarbejde vægtes ved opstarten i mindre grad for de fleste elever.

Fagprofil, fagbeskrivelse, indhold, timetal, valgmuligheder og struktur

Fagprofilen på Vejle Idrætshøjskole er opdelt i 4 områder, hvor den teoretiske og den fysiske undervisning udgør den primære i forhold til omfang. Undervisningen inden for de 2 områder afspejler den aktuelle optagelsesprøves krav inden for de 2 områder.

Det 3. Område dækker intentionen med holdopgaven og dækker samarbejde, team og individ. I forhold til antallet af lektioner bruges færre lektioner på dette område, men da det samtidig er en del af kostskoledelen vægtes dette område væsentlig.

Det sidste område er afklaring, inspiration og indsigt, hvor der holdes oplæg af det lokale politi, vi kan besøge politiet i funktion, bl.a. hundetræning og i forbindelse med retsmøde.

Desuden afholdes tur til Politiskolen i København og evt. besøg på Politigården i København.

Elevprofil, demografi og geografi

Da vores statistik bygger på et begrænset antal personer er der udelukkende tale om generelle betragtninger. Kønsmæssigt fordeler deltagerne sig næsten ligeligt på de 2 køn, igennem perioden har den procentvise andel af kvinder vokset betragtelig, så de nu udgør ca. halvdelen af elverne. I forhold til elever med anden etnisk baggrund har der været enkelte, men da der er tale om så få er det ikke muligt at tale om en tendens.

Eleverne kommer fra hele landet stort set, både fra lokalområdet, fra regionen og fra andre regioner. Det er ikke muligt at påpege specielle områder som er over- eller underrepræsenteret. Til gengæld er der en klar tendens til at den primære del af eleverne har en gymnasial uddannelse, mens ca. 25 – 30 % ikke har.

Elevernes alder svinger fra 18 – 29 år på denne linje, flest fra 19 – 25 år.

Informationsprofil, annoncering, infodage m.m.

Den politiforberegende linje er selvfølgelig præsenteret i vores brochure og hjemmeside. Dertil har vi via kaserne og informationsmøder hos de enkelte politikredse forsøgt at informere om denne linje.

Dertil har vi igennem tiderne reklameret i forskellige medier, lige fra lokale aviser, JP og gratisaviser.

Skolen deltager desuden på landets uddannelsesmesser, hvor der selvfølgelig også gøres opmærksom på dette produkt.

Politiforberedelse på Hadsten Højskole

Politiforberedelsen fra vinterskolen 1978/79 til efterår 2009

Af: Margit Bruvik-Hansen og Erik Herman Jensen

"Vi skal ikke have flere politibetjente, vi skal have bedre politibetjente".

Kriminalassistent Kollberg i Sjöwall og Wahlöös kriminalromaner

1. Baggrund for rapporten

Denne rapport er et resultat af et projekt som Hadsten Højskole deltager i sammen med:

Gymnastik og Idrættshøjskolen Viborg

Nordjyllands Idrættshøjskole

Gymnastikhøjskolen Ollerup

Vejle Idrættshøjskole

Projektet går ud på:

- 1) At beskrive historien bag politiforberedelse på de nævnte skoler
- 2) At gå i dialog med politiet omkring fremtidige samarbejdsmuligheder mellem højskolerne og politiet. Især i forhold til højskolernes mulighed for forsat at være politiforberedende for både elever med og uden en gymnasial ungdomsuddannelse.

Politiuddannelse bliver i 2010 en professionsbachelor, hvorfor det principielt set vil kræve en gymnasial ungdomsuddannelse for at blive optaget på politiskolen.

Denne rapport beskæftiger sig med punkt 1 – at beskrive historien om politiforbereelse på Hadsten Højskole (HH).

Rapportens omfang og fokus

Det er klart, at man ikke på begrænset plads kan skrive mere end 30 års historie om politiforbereelse på Hadsten Højskole. Vægten er på nogle overordnede og karakteristiske træk og valgt således, at de også inkluderer den viden som projektet efterspørger.

Fokus er i denne rapport på:

Motivet til at starte politiforbereelse på Hadsten Højskole

Etableringen af politiforbereelse på HH

Fagene og andre aktiviteter, der var og er en del af politiforbereelsen på HH

Markedsføring og effekt af denne

Elevprofiler

Cases: Politielevernes kendskab til HH, valg af HH og udbytte af at være på HH

For at forstå motivet til at oprette politiforbereelse, og for at forstå hvad det er for nogle værdier, der stadig præger politiforbereelsen på Hadsten Højskole, må man forstå tidsånden på det tidspunkt, hvor politiforbereelsen blev oprettet. Der er derfor gjort en del ud af at beskrive motivet bag etableringen af politiforbereelsen på Hadsten Højskole.

Rapportens metode

Rapportens metode er primært kvalitativ. Der er gennemført en lang række interviews, der efterfølgende er analyseret.

Nogle af de data, der er fremkommet gennem interviews og spørgeskemaer er kvantificerbare, hvilket kan ses af figur 1, 2 og 3.

Tallene

De præcise tal for, hvor mange elever der siden 1978 har valgt Hadsten Højskole på grund af skolens politiforbereelse, er ikke tilgængelige.

Dels tilmelder man sig ikke til en "politilinje" – en sådan findes ikke. Skolen er en valgfagskole, hvor man sammensætter sig eget skema blandt cirka 50 fag.

Dels har der ikke altid på tilmeldingsblanketten været mulighed for – som nu - at skrive, at man havde planer om at søge ind til politiet.

Tilmeldingspapirerne gemmes endvidere kun i 5 år og findes derfor pt. for 2004-2009.

Det lykkedes os at telefoninterviewe alle de elever, der i efteråret 2004 og foråret 2007 havde valgt Hadsten Højskole pga. skolens politiforbereelse.

Projektgruppen besluttede, at man ud fra efterårsholdet 2004 og forårsholdet 2007 på alle fem skoler, ville lave en elevprofil over politiforbereelseseleverne på skolerne.

Tallene for forår 2009 og efteråret 2009 er indsamlet, mens eleverne gik på skolen. Vi har personligt haft kontakt med eleverne, der har valgt HH på grund af politiforbereelse.

2. Etablering af politiforberejdelse på Hadsten Højskole

Omkring 1976 mister skolen en del elever. I skoleåret 1974/1975 var der på de to lange kurser i alt 188 elever. Skoleåret 1975/1976 var der 152 elever og i skoleåret 1976/77 havde skolen 128 elever. Denne nedgang skaber bekymring på skolen og man ser sig om efter nye elevmarkeder.

”Det hele begyndte med en annonce i Jyllands Posten, hvor Politiskolen søgte folk, som ønskede en politiuddannelse. I den annonce var opremset en række ting, man ville lægge vægt på hos ansøgeren, og der var bl.a. nævnt et højskoleophold”, husker Ole Brunsbjerg, lærer på skolen fra 1970 – 1985 og forstander på skolen fra 1985-2004.

Denne annonce så lærer Niels Tøttrup og et højskoleophold for vordende politibetjente faldt helt i tråd med hans eget samfundsengagement og interesse for kriminologi. Niels Tøttrup, der er uddannet jurist og var ansat på Hadsten Højskole fra 1972 til 2003, udtrykker det selv på følgende måde:

”Jeg synes, det var meget, meget vigtigt, at statens forlængede arm, som er politiet i forhold til borgerne, også blev en forlængelse af demokratiet. Jeg fandt udgangspunktet og inspirationen i Hal Kochs bog om demokrati. Tanken var Hal Kochs idéer om demokrati: Der er A: Juraen, som er den formelle struktur omkring demokratiet og B: og der er samtalen. I forlængelse heraf var min idé med politiforberejdelse at skabe et samtalepoliti. Min grundtanke var ... jamen, vi skal da have et samtalepoliti, altså et politi, der taler med folk og taler problemerne væk i stedet for et politi, der banker sociale problemer ned gennem brostenene med en gummiknippel, for at sige det lidt barskt. Jeg havde læst Sjöwall og Wahlöös kriminalromaner, og i en af dem siger kriminalassistent Kollberg: ”Vi skal ikke have flere politibetjente, vi skal have bedre politibetjente”. Det gjorde et stort indtryk på mig, og det synes jeg godt, højskolen kunne bidrage til”.

Niels Tøttrup forelagde ideen for den daværende forstander Erik Klausen, som synes ideén var oplagt, da højskolen allerede på det tidspunkt udbød fagene, dansk, regning, samfundsfag og idræt.

Man så altså en oplagt mulighed for at få fat i en ny gruppe unge. Man føjede fagene Jura og Kriminalpolitik til skolens fagudbud, som Niels Tøttrup underviste i. Kort efter blev faget Aktuel Orientering oprettet. Indholdet var direkte møttet på optagelsesprøven i almen viden hos politiet, men det var vigtigt for skolen at pointere, at alle kunne melde sig til disse nye fag, da man ønskede at være en almen højskole uden linjer.

Hadsten Højskole havde allerede en tradition for at have elever, der forberedte sig til en uddannelse. For eksempel har skolen haft landbrugsfag som jordlære og gødninglære. Man har også haft fag for vordende mejerister og en del af håndværkeruddannelsen kunne tidligere tages på Hadsten Højskole. I 1970 havde man stadig fag som regnskabsføring og landmåling. Skolen har også haft sygeplejerskeforberedende fag, hvor de vordende sygeplejersker blandt andet havde fysik og kemi som fag (for at komme ind på sygeplejeskolen skulle man tidligere bestå en prøve i fysik og kemi). Tanken om at bruge almene fag som forberedelse til senere studier og optagelsesprøver var således ikke ny.

”Politiforberedelse ligger i fin forlængelse af skolens historie – og i højskolernes historie i det hele taget”, siger tidligere forstander Ole Brunsbjerg.

Det handlede også om at få elever, men ifølge Niels Tøttrup og Ole Brunsbjerg var skolen ikke økonomisk presset på dette tidspunkt sidst i 70’erne. ”Men man var jo hele tiden på jagt efter flere elever, det er jo aldrig nogen selvfølge, at der kommer elever på en højskole”, siger tidligere forstander Ole Brunsbjerg. Et kig i skolens regnskaber fra 1976 og frem bekræfter dette. Skolen har økonomisk overskud.

Opsamlende er der efter vores vurdering to motiver til at tilbyde politiforberedelse på HH.

Elevtallet – herunder at få flere mænd på højskolen

Niels Tøttrups engagement i politiets rolle i samfundet.

Der var, som vi vurderer det, fire grunde til, at det var muligt at oprette politiforberedelse på Hadsten Højskole på dette tidspunkt:

Man bliver opmærksom på muligheden (politiets annonce)

Man har en ildsjæl, der er faglig kompetent og som har evnen til at iværksætte ideen

Højskole havde flere af fagene i forvejen og idéen om at tilbyde politiforberedelse ligger fint i forlængelse af skolens historie med at være uddannelsesforberedende.

Der var en kultur på HH, hvor det var muligt (hurtigt) at lade lærere igangsætte nye initiativer, fag mv.

3. Elevantal og elevtyper

Efter oprettelsen af politiforberedelsen kom der hurtigt mange elever, der havde et ønske om at forberede sig til politiet og antallet af mænd på Hadsten Højskole steg som følge heraf. "Det betød også, at HH ikke havde problemer med at få drenge på holdene, modsat andre højskoler", fortæller Ole Brunsbjerg.

I året 1977/78 var der på de to lange kurser i alt 45 mænd og 143 kvinder på Hadsten Højskole,

I året 1982/83 var der på de to lange kurser i alt 85 mænd og 132 kvinder

I år 1990 var der på de to lange kurser i alt 103 mænd og 122 kvinder.

At mændenes antal øges efter 1978 kan nok ikke udelukkende tilskrives skolen politiforberedelse. En lang række andre forhold kan også gøre sig gældende, men at politiforberedelse har været stærkt medvirkende til, at mændene i meget højere grad søgte skolen, er der ikke tvivl om. Det siger samtlige interviewede samstemmende.

Der kommer nu en ny type mænd på højskolen. Mange af de mænd, der søgte højskolen på grund af politiforberedelsen, kom direkte fra militæret. Det betød, at der på højskolen nu var både de lidt mere bløde mænd og den mere macho mandetype. Dette medførte ofte sammenstød. De "bløde mænd" kunne føle sig klemte.

"Politieleverne kunne fylde vældig meget på et hold. Vi var ikke en forskole til politiet, men en højskole, hvor man kunne bruge nogle af skolens fag til at forberede sig til optagelsesprøven.", pointerer tidligere forstander Ole Brunsbjerg. Som eksempel på hvor meget politieleverne kunne fylde, fortæller lærer Margit Bruvik-Hansen følgende: "Det kunne til tider give sammenstød. F.eks. nægtede en stor del af skolens 30 'politidrenge' på ét hold at være med i skolens emneuge, hvor man skulle sætte en stor teaterforestilling op. Det var de "fandeme ikke kommet for", de ville have deres undervisning. Det gav debat, og der blev 'kæmpet'. Heldigvis endte det med, at alle deltog i ugen og senere huskede en af disse politidrenge tilbage på netop emneugen, som en af de store oplevelser han tog med sig fra højskolen".

I en del år var antallet af højskoleelever, der ønskede at komme ind til politiet så stort, at lærergruppen løbende diskuterede hvor mange politielever skolen kunne rumme, da det som sagt kunne give en del konflikter på holdene og man ønskede heller ikke at blive opfattet som "politiskolen", men som en almen højskole. Skolen havde, ifølge flere lærere, en målsætning om ikke at optage flere end 30 politielever pr. hold. Der er ikke blevet administreret efter dette. Ingen kontoransatte husker, at der i praksis er blevet afvist elever, fordi de ønskede at forberede sig til politiet, men målsætningen fungerede under alle omstændigheder som en slags kollektiv reminder om løbende at have fokus på, at det ikke pludseligt var halvdelen af skolens elever, der var politiforberelelselevere.

4. Ikke en politilinie

Gennem hele HHs politiforberelelsehistorie har der været en klar holdning til, at man ikke ville have en decideret politilinie. Hadsten Højskoles skemastruktur er opbygget således, at alle kan vælge frit blandt alle skolens fagtilbud. Der var/er ingen liniebindinger.

Opholdet skulle være et traditionelt højskoleophold, hvor man så *også* kunne opnå de færdigheder, man manglede for at kunne bestå prøven.

Forstander Jacob Kjærsgaard, forstander fra 2004, udtrykte det på følgende måde på Sorø mødet 2007:

"Det har fra starten været en klar prioritering på Hadsten Højskole at politiforberelelsen var og er en del af den almene højskole ud fra devisen: Først borger, så politimand. Også ud fra den kendsgerning, at en politimand skal kunne agere i samfundets brogede mangfoldighed – blandt ligesindede og uligesindede". (*Jacob Kjærsgaard: "Højskole som springbræt". Sorø mødet 2007. Se bilag 1*).

5. Politiforberelelsens indhold

5.1 Fagudbud og skemastruktur på Hadsten Højskole

Som tidligere nævnt udbød Hadsten Højskole, allerede før politiforberelelsen startede, fagene Dansk, Regning, Idræt og Samfundsfag. Man tilføjede så ved politiforberelelsens start fagene Jura og Kriminalpolitik og kort tid efter Aktuel Orientering, der var målrettet mod, at eleverne skulle kunne bestå optagelsesprøven til politiskolen i Almen Viden. Disse fag er blevet udbudt gennem

alle 30 år. Indholdet er selvfølgelig gennem tiden blevet opdateret, og der bliver skelet til, hvilke krav der stilles til eleverne fra Politiskolens side.

Der bliver løbende oprettet nye fag som typisk vælges af en del politieelever. Som eksempel kan nævnes Idræt og Teambuilding. "Samarbejde er en af de kompetencer, der kan være usynlige, når det fungerer og som først bliver synlig, når det ikke fungerer. Det er blandt andet en af grundene til, at vi på Hadsten Højskole har oprettet faget Idræt og Teambuilding", udtaler Jacob Kjærsgaard.

(Jacob Kjærsgaard: "Højskole som springbræt". Sorø-mødet 2007. Se bilag 1).

Skolen udbyder pt. cirka 50 fag (Se bilag 2). Politieleverne har meget forskellige skemaer, men typisk er der en del politielever på følgende fag:

Grundidræt

Run & Fitness

Idræt & Teambuilding

Dansk

Matematik

Almen viden

Kriminalpolitik

Jura

Politik og Sociolog

Psykiske sygdomme

Pædagogik og Social intelligens

Bassinprøve

Førstehjælp

Ved fagpræsentationerne opfordres eleverne dog til at vælge bredt, så både hånd, ånd og krop stimuleres. Skemastrukturen dengang og nu er grundlæggende den samme: Der foretages løbende eksperimenter, men stadig indenfor den samme grunddrømme (Se bilag 3). Timetallene i de typiske politifag ændrer sig for nogle fags vedkommende. Både af faglige hensyn og pga. skiftende faginteresser blandt lærerne.

5.2 Indhold af politiforbereelse, der ikke er fagundervisning

Tidligere

Niels Tøttrup brugte en lang række eksterne gæster i Kriminalpolitik og Jura som f.eks. tidligere kriminelle (KRIM), en urobetjent, en fængselsbetjent, senere blev forsvarsadvokaten Bent Nielsen og MF Tom Behnke også tilbagevendende gæster på skolen. Et besøg i retten var og er også en del af polititilbuddet.

”Jeg fandt efterhånden et stærkt team af gæstelærere, som jeg kørte med igennem mange år,” siger Niels Tøttrup, som også holdt en slags prøvekommission for politieleverne for at forberede dem til optagelsessamtalen ved politiet. Disse samtaler lavede han på basis af, hvad tidligere elever havde fortalt om denne prøvekommission.

Desuden arrangerede Niels Tøttrup studieture til København, hvor eleverne fra Hadsten Højskole flyttede ind på Christiania i en uge. Der skulle de leve og arbejde sammen med christianitterne. De blev indkvarteret i kollektiver og i skurvogne og indgik på lige fod med de fastboende i de daglige arbejdsopgaver. Nogle af de elever ville gerne være betjente, mens andre ville være socialpædagoger og socialrådgivere. (*Jyllandsposten 14/3 1989. ”Unge med politi-drømme flytter ind på Christiania”. Se bilag 4*).

Gennem samarbejdet og samtalen skulle parterne opleve hinanden som medmennesker og ikke som modstandere. (*”25 år som højskolelærer – portræt af Niels Tøttrup”. Af Kirsten Hjorth. Hadstenbogen 1997. Side 26. Se bilag 5*). Og for politielevernes vedkommende var visionen klar: De skulle møde mennesker fra miljøer, der var helt anderledes end deres egne miljøer og dermed skulle opholdet være med til at skabe betjente med samfundssind, social forståelse og god dømmekraft (*”Politi skoles i fristad”. Politiken 16/3 1989. Se bilag 6*).

Skolen var på Christiania flere år i træk og én gang (i 1989) gav turen anledning til skriverier og offentlig debat. Formanden for Københavns politiforening kaldte det for ”uendeligt tåbeligt” at

unge, der gerne vil være betjente, opholder sig en uge på Christiania. Niels Tøttrup forsvarede projektet med et indlæg i Politiken, hvor han argumenterede for at opholdet på Christiania "har bibragt de unge mennesker en videre horisont på godt og ondt, og dermed en yderligere mulighed for at blive oplyste og myndige samfundsborgere (*"Politiet og Christiania". Politiken 5. April 1989. 2 sektion. Side 7. Se bilag 7*).

I dag

Der tilbydes forsat lang række aktiviteter for politieleverne udenfor timerne. Disse varierer. I skrivende stund er der følgende aktiviteter for politieleverne på efterårsholdet 2009: Besøg på politiskolen og Station 1 i København. Besøg af en politianklager, besøg af Tom Behnke (retspolitisk ordfører fra De Konservative), besøg af en betjent, der fortæller om mødet med psykisk syge og om hvad der kræves for at være en god politibetjent og et foredrag om narkotikamarkedet i Danmark. Endvidere er der et besøg i retten og der afholdes en workshop om, hvordan man skriver en god ansøgning.

Politiet har også holdt kursusdage og efteruddannelsesdage på Hadsten Højskole, hvor eleverne har deltaget som figuranter i demonstrationsøvelser.

6. Samarbejde med politiet

Der har frem til 2009 ikke været et formaliseret samarbejde mellem det lokale eller nationale politi og Hadsten Højskole.

I 2009 blev diverse politiforberedende institutioner indbudt til et møde på Politiskolen i Brøndby om ændringerne i politiuddannelsen fra 2010. Politiet virkede her åbne for et samarbejde med politiforberedende institutioner for fortsat at kunne rekruttere bredt i befolkningen – herunder også folk uden gymnasial uddannelse, selvom politiuddannelsen fra 2010 bliver en professionsbachelor, hvor hovedreglen er, at man skal have en gymnasial uddannelse for at kunne søge optagelse.

I år er Hadsten Højskole for første gang blevet indbudt til at fortælle om højskolens politiforberedelsestilbud ved politiets hvervemøde i Århus.

Højskolerne i dette projekt er i dialog med politiet med henblik på blandt andet at kunne tilbyde et forløb, der gør at unge uden gymnasial uddannelse kan søge optagelse på politiskolen, samt sikre at alle – også dem med gymnasial uddannelse - er studieparate. Pt. kendes resultaterne af denne dialog ikke, men det er på dette område, at højskolerne gerne vil spille en rolle.

7. Konkurrence på markedet

Reel konkurrence på politielevmarkedet fik Hadsten Højskole først for alvor, da Gymnastikhøjskolen Ollerup i 2003 og derefter Idrætskøjskolen Viborg i 2004 udbød politiforbereelseslinier. Herefter fulgte en række andre højskoler efter bl.a. Nordjyllands Idrætskøjskole, Gerlev Idrætskøjskole, Isterød Højskole, Brandbjerg Højskole, Højskolen Østersøen, Idrætskøjskolen Sønderborg, Sportshøjskolen Ålborg og Vejle Idrætskøjskole. Dette har bevirket at HH har tabt en del elever. På efterårsholdet 2004 havde Hadsten Højskole 28 politiforbereelses elever. I foråret 2007 var der 12 politielever, forår 2009 var der 12 politielever, mens der efterår 2009 var 16 politiforbereelses elever.

Da Hadsten Højskole i 2009 var til informationsmøde på Politiskolen i Brøndby om den nye politiuddannelse, der begynder i 2010, var forskellige politiforbereende institutioner indbudt – blandt andet højskoler, VUC- centre og AOF. Ikke alle var mødt frem, men cirka 30 – 50 institutioner var repræsenteret. Dette siger noget om, at der er et stort marked for politiforbereelse, og der er mange udbydere på markedet.

Det kan undre at Hadsten Højskole var alene på det marked i mange år, når der var mange elever at hente på dette område. Kirsten Hjorth, tidligere lærer på skolen husker at medarbejderne på højskolen fornemmede fra politiforbereelsens start og mange år frem, at det ikke var 'politisk korrekt' i højskoleverdenen, at et højskoleophold var forberedende til politiuddannelsen. "Vi blev lidt nedsættende kaldt Politihøjskolen, og følte os lidt ugleset i det bedre selskab". Om dette kan spille en rolle, i forhold til det, at HH fik lov til at være alene på 'markedet' i mange år før andre højskoler tog idéen op, kan man kun gisne om.

8. Markedsføring

Tidligere

I 80'erne og 90'erne solgte politiforbereelsen på Hadsten Højskole stort set sig selv via mund til mund metoden og der blev ikke brugt mange kræfter på markedsføringen. Skolens generelle brochure blev sendt til politi og kaserner, så politiet fik kendskab til HH. Endvidere besøgte Niels Tøttrup en del år kasernen i Randers. Kendskabet til politiforbereelse på Hadsten Højskole

spredte sig også i takt med, at de tidligere elever blev færdiguddannede som betjente og kom ud på stationerne. De fungerede som ambassadører for skolen.

Optagelsesproceduren hos politiet startede i mange år med, at en kommende betjent på den lokale politistation blev testet i dansk, regning og almen viden. Dumpede eleven, blev han/hun ofte anbefalet at tage et højskoleophold på Hadsten Højskole. "Det fik vi mange elever på", siger den tidligere forstander Ole Brunbjerg.

Gennem årene er opgaverne vedrørende markedsføringen blevet løst af lærere, forstandere, administrationen eller evt. udenfor huset. På lærermøderne diskuterede man ofte, hvor der skulle annonceres.

Fra 2002 til 2008 havde højskolen en informationsmedarbejder ansat. Der var ikke tale om en 100 % informationsmedarbejderstilling, da der også indgik undervisning i mindre omfang, computeropgaver og andre ting i vedkommendes ansvarsområde. Blandt de ting informationsmedarbejder Peter Winding fra august 2002 til februar 2008 gjorde i forhold til markedsføring af politiforberedelsen var:

Lave og sende materialer til politistationer

Kontakte vejledere på kaserner og være i dialog med disse

Kontakte politifolk, der havde med optagelsesprøverne at gøre

Alle 3 ting for at sprede/vedligeholde/kvalificere kendskabet til politiforberedelse på Hadsten Højskole.

Den tidligere informationsmedarbejder mener at indsatsen med at kontakte politi og vejledere på kaserner hjalp noget, men påpeger samtidig "at det kan være svært at måle effekten, og især langtidseffekten, af disse tiltag".

Markedsføring i dag

Hvis man efterår 2009 sammenlignede Hadsten Højskoles hjemmeside med andre politiforberejede højskolars hjemmesider, kunne man konstatere at Hadsten Højskoles politiforberejdelse ikke var særlig synlig på skolens hjemmeside (Sammenlign f.eks. www.hadstenhojskole og www.vih.dk). Der arbejdes pt. på en forbedring af hjemmesiden. Denne ændring løses ikke af et professionelt firma pga. manglende ressourcer.

Omkring år 2002 blev der produceret et A4 ark om Hadsten Højskoles politiforberejdelse. Det blev sendt ud til politistationer, kaserne og interesserede elever, der henvendte sig (se bilag 8 og 9). Det siger noget om markedsføringen af politiforberejdelsen, at der september 2009 var mange forældede navne på fag på dette A4 ark. Det er en målsætning at der skal laves et bedre materiale for politiforberejdelsen på HH.

Vi ved at vejlederne på kaserne stadig har kendskab til HH, men det er i dag få af HHs politielever der har fået kendskab til skolen via en vejleder på kasernen. Drengene med en fortid i militæret er der færre af nu. En del af disse drenge har skolen tabt til idræts højskolerne. "Vi mistede en del mandlige elever, der gerne vil dyrke det fysiske og troede det fysiske var det vigtigste", siger Ole Brunbjerg.

Det er en kæmpe fordel at HH i mange, mange år er alene på markedet. Og da dette "produkt" klart udfyldte et behov, så solgte det sig selv. Det, at være de første på markedet, er også vigtigt i den henseende, at HH fik et brand, som stadig hænger ved. Trods det, at HH i nogle år ikke har været "fremme i skoene" markedsføringsmæssigt sammenlignet med andre skoler, der tilbyder politiforberejdelse, har HH stadig 10 til 15 politielever på hvert hold.

Udfordringen lige nu

Hadsten Højskole står i et markedsføringsproblem: Skolen vil ikke have en decideret politilinje, da en politilinje ikke vil være i overensstemmelse med skolens idé om, hvad god politiforberejdelse er. Dilemmaet består i, hvordan man uden at have en egentlig politilinje – i en tid hvor der er stadig flere der udbyder deciderede politiforberejdelseslinjer – klart kan kommunikere, at HH tilbyder politiforberejdelse.

Opsummerende kan man konstatere, at:

HH står i et markedsføringsdilemma

Der er kommet mange konkurrenter på markedet

Trods konkurrence og lille synlighed har HH stadig 10-15 politielever pr. hold.

HH har tabt mange politifyre til idræts højskolerne.

Endvidere er det usikkert om de nye regler for optagelse til politiskolen gør, at HH vil tabe elever.

En klar strategi for markedsføringen af politiforbereðelsen på HH foreligger ikke i skrivende stund, men en række tiltag er i støbeskeen.

9. Casestudie: Kendskab til HHs politiforbereðelse

Figur 1: Kendskab til Hadsten Højskoles politiforbereðelse – 28 politielever fra efterårsholdet 2004 og 12 politielever fra forårsholdet 2007

Kendskab til Hadsten Højskoles politiforbereðelse kom fra:	Antal 2004	Antal 2007
Mund til mund metoden fra "private" (venner, familie mv. – ikke fra politi, institutioner mv.)	12	5
Studievejleder på Gymnasiet	0	1
Via nettet / Google	3	4
CU-vejleder på kaserne	5	2
Gennem politiet	2	0
TV	1	0
Ved ikke	3	0

Spørgsmålet er stillet uden faste svarkategorier. Tallene er små og man skal være forsigtig med at drage generelle konklusioner, men flere ting er værd at bemærke:

Mund til mund metoden var både i 2004 og 2007 vigtigst.

HH har i 2007 – i absolutte tal - færre elever, der har kendskab til skolen gennem CU-vejledere, politiet og via mund til mund metoden.

Figur 2: Derfor valgte de Hadsten Højskole og ikke en anden højskole med politiforbereelse – 12 elever fra forårsholdet 2007

Hvorfor valgte de Hadsten Højskole og ikke en anden højskole med politiforbereelse	Antal
God snak ved rundvisning	1
Økonomi (billig)	4
Hadsten Højskoles forstander var meget opsøgende	1
Geografi – skolen lå tæt på.	4
Der var ikke kun politifag / ikke en decideret politilinje	2
Skolen var ikke så stor som Ollerup	1
Det var lidt tilfældigt	2
Skolen så hyggelig ud	1
Skolen har et godt ry	1
Den eneste grund var at startdatoen passede godt	1

Spørgsmålet er stillet som et åbent spørgsmål uden faste svarkategorier. De har kunnet nævne flere grunde. Der er mange forskellige svar, hvorfor der ikke er nogen stærk tendens. For forårseleverne 2007 er de to hyppigst nævnte enkeltgrunde:

a) Økonomi, at skolen var billig

b) Geografi, at skolen lå tæt på hjemmet (jf. figur 3 kan man dog ikke drage den konklusion, at HH henter politieleverne i nærområdet)

10. Elevprofilen blandt politiforbereðseselever i efterår 2004, Forår 2007, Forår 2009 og efterår 2009.

En af de ting som projektet blandt andet skal afdække er, hvilken profil politiforbereðseseleverne har på de 5 højskoler, der deltager i projektet. Profilen af Hadsten Højskoles politiforbereðseselever kan ses af nedenstående figur.

Figur 3: Profil af politiforbereðseselever på Hadsten Højskole

	Efterår 2004	Forår 2007	Forår 2009	Efterår 2009
Antal politielever	28	12	12	16
Drengpolitielever	23	9	8	12
Pigepolitielever	5	3	4	4
Geografi - over 50 km fra skolen	21 (75 %)	4 (33 %)	9 (75 %)	8 (50 %)
Gennemsnitlig alder ved kursusstart	23,8 år	23,1 år	21 år	20,4 år
Procentdel politielever - af alle elever	44,4 %	21,8 %	18,5 %	30,2 %
Procentdel politielever af alle elever - minus Cirius-elever	44,4 %	23,1 %	21,8 %	41 %
Andel af politieleverne med anden etnisk baggrund end dansk.	1	1	2	3
Antal der søgte ind til politiet	20	9	Ikke relevant endnu	Ikke relevant endnu
Antal af dem der søgte, der blev optaget på politiskolen	16	5	Ikke relevant endnu	Ikke relevant endnu

Andel af politieleverne, der <i>ikke</i> havde en ungdomsuddannelse, da de startede på skolen	10 (35,7 %)	3 (25 %)	4 (33,3 %)	7 (43,8 %)
Andel af politieleverne, uden ungdomsuddannelse, som søgte ind - og kom ind på politiskolen	7 (ud af 8 ansøgere)	0 (ud af 2 ansøgere)	Ikke relevant endnu	Ikke relevant endnu

Optagelsestallene for 2004 og 2007 kan ikke direkte sammenlignes – blandt andet fordi der stadig er elever fra 2007, der ønsker at søge ind senere.

Fra tabellen kan vi udlede at:

HH har færre politielever i 2007 end i 2004

HH har tabt relativt mange drenge. Antallet af piger er næsten konstant trods halvering af samlet politielevtal.

HH henter mange elever udenfor nærområdet (=mere end 50 km væk fra Hadsten Højskole)

Langt de flest langt politielever er drenge.

Gennemsnitsalderen for HHs politielever er faldende

Politieleverne udgør en stor del af det samlede elevklientel på HH

Der er få unge med anden etnisk baggrund end dansk blandt politieleverne

En stor del af politieleverne vil "komme i klemme" med de nye optagelseskrav til politiet. Mellem 25 og 43,8 % af skolens politielever har ingen ungdomsuddannelse.

11. Cases: Politiforbereidelsens betydning for jobbet som betjent

Det er ofte mændene – ofte med militær baggrund – som nævner, at de har fået meget stort udbytte af HHs politiforbereidelse i forhold til deres senere arbejde som betjent. At et ophold på højskolen ikke kun er en forberedelse til optagelsesprøven, men også har betydning for elevens senere arbejde som betjent er de to tidligere HH-elever Lars Bisgaard, efterår 1995 og Jacob Sjøquist forår 2007 gode eksempler på.

Case 1: Jacob Sjøquist

Jacob Sjøquist tog udelukkende på højskole for at forberede sig til politiet. Lige før han kom på skolen, havde han været i militæret og været udsendt til Irak. "Opholdet på Hadsten Højskole var en øjenåbner med hensyn til at få respekt for folk med helt andre holdninger. Det var et møde med folk med en helt anden observans. Det gav mig mulighed for at tilpasse mig samfundet igen efter at have været soldat i Danmark og i Irak. Jeg fik mulighed for at være "mit gamle jeg" igen, at få min humanisme igen"

Case 2: Lars Bisgaard

På Sorø mødet 2007 fortalte Lars Bisgaard, hvordan højskoleopholdet fik ham til at se tingene på en mere nuanceret måde, hvor han før så tingene sort-hvidt: "Jeg fandt ud af, at man ikke altid ved bedre selv. Der kom flere farver ind på sort/hvid skalaen, så jeg ser tingene mere nuanceret nu". (*"Politibetjenten fra højskolen". Hentet fra uvm.dk. Bilag 10*).

”Uden at vælge det blev jeg udstyret med færdigheder i, hvordan jeg kunne samarbejde med og omgås mennesker med vidt forskellige baggrunde, opfattelser og referencer. Jeg lærte at gå på kompromis med min til tider tungtvejende overbevisning om at ”jeg ved bedre selv”. Og jeg lærte at lytte til de selv samme mennesker og de at lytte til mig”. (*Lars Bisgaard: ”Et værktøj for livet”. Sorø mødet 2007. Side 51-54. Bilag 11*).

”Højskolen gav mig en række livsværktøjer, som jeg bruger i min hverdag, og som gør det nemmere for mig at tackle situationer som eksempelvis husspektakler, hvor folk er ved at rive håret af hinanden” (*”Højskole gav livsværktøjer”. Dagbladet Køge/Ringsted/Roskilde. 10. August 2007. 1. sektion side 5. Bilag 12*).

Udtalelserne fra Jacob Sjøquist og Lars Bisgaard ligger i fin forlængelse af Niels Tøttrup's vision.

12. Konklusion

Politiforbere­delsen startede på Hadsten Højskole med Vinterholdet 1978/1979. Der var to årsager til dette: Ønsket om at få flere elever og højskolelærer Niels Tøttrup's samfundsengagement, hans faglige kompetence samt evnen til at gennemføre idéen.

At være uddannelsesforberedende lå i forlængelsen af skolens historie, og en række af de politiforbere­dende fag blev allerede udbudt. Hverken bevidstheds­mæssigt eller praktisk var der således store barrierer.

Politiforbere­delsen medførte, at der kom flere elever og det har således betydet meget for økonomien på Hadsten Højskole.

Skolen var i mange år alene på politiforbere­delses­markedet, og politiforbere­delsen solgte stort set sig selv. Flere udbydere på markedet har senere bevirket, at HH har tabt elever på området. Især har HH tabt mange drenge­elever.

Skolen har en del politie­lever (mellem 25 % og 44 % på de fire hold, der er undersøgt) uden gymnasial uddannelse – disse vil få sværere ved at komme ind på politiskolen fremover. Om det betyder, at de fravælger politiforbere­delse på højskolerne, kan man kun gisne om.

Skolen har en markedsføringsudfordring: Det er svært at markedsføre en 'politilinie', som ikke er en linie. Man har aldrig ønsket, at der skulle være en decideret politilinie på Hadsten Højskole. Rent markedsføringsmæssigt har Hadsten Højskole de senere år ikke været helt fremme i skoene. Der er fokus på dette og tiltag på vej, men det er et område, der ikke er mange ressourcer til. Professionaliseringsgraden kunne således være større.

Skolen har dog stadig en 10-15 politiforberelelselever på hvert hold. Det, at være de første på markedet med politiforberelelse, har givetvis bevirket, at HH har fået et stærkt brand på området og et ry, der stadig hænger ved.

13. Vidensindsamling / kilder

For at kunne skrive denne rapport, er der blevet indsamlet viden gennem:

Interview med Niels Tøttrup, lærer på Hadsten Højskole fra 1972 til 2003, og manden der fik idéen til politiforbereelse på Hadsten Højskole

Interview med Ole Brunsbjerg, lærer på Hadsten Højskole fra 1970 til 1985 og forstander på skolen fra 1985 til 2004

Telefoninterviews med de 12 elever fra forårsholdet 2007, der valgte Hadsten Højskole pga. politiforbereelse

Telefoninterviews med de 28 elever fra efterårsholdet 2004, der valgte Hadsten Højskole pga. politiforbereelse

Telefoninterview med Peter Winding, tidligere informationsmedarbejder på Hadsten Højskole fra 2002 til 2008

Telefoninterview med Hans Jørgen Balleby, tidligere lærer på Hadsten Højskole fra 1976 til 2004

Telefoninterview med Kirsten Hjorth, tidligere lærer på Hadsten Højskole fra 1981 til 2006

Telefoninterview med Inge Juel, tidligere forretningsfører på Hadsten Højskole fra 1977 til 2002

Desuden har Else Marie Mariager, nuværende forretningsfører på HH, været meget behjælpelig med at finde relevante oplysninger

Spørgeskemaer udleveret til alle elever på forårsholdet 2009, der valgte HH pga. politiforbereelse.

Spørgeskemaer udleveret til alle elever på efterårsholdet 2009, der valgte HH pga. politiforbereelse.

Fagudbud på HH for 2009-2010 (bilag 2)

Skemaopbygning for efterår 2009 (bilag 3)

Reklameark for politiforbereelse på Hadsten Højskole. Lavet omkring 2002 (bilag 8 og 9)

En række artikler om politiforbereelse på Hadsten Højskole. (Bilag 1,4,5,6,7,10,11 og 12).